

Na pomník přispějí i krajané

Milan VODIČKA

WILSON SE VRACÍ Američan českého původu chce v Praze znovu odhalit sochu prezidenta Woodrowa Wilsona, kterou nacisti strhli po vyhlášení války USA. Peníze mu na to pomáhají sehnat dva někdejší astronauti a bývalý americký prezident Bush.

Praha - Peníze na obnovení sochy Woodrowa Wilsona v Praze, kterou za protektorátu strhli nacisté, pomáhá shánět George Bush starší i dva američtí astronauté s českou krví, říká Robert Doubek, jenž postavil už slavný Památník vietnamské války ve Washingtonu.

* Kdy chcete, aby byla Wilsonova socha v Praze znovu odhalena?

Věřím, že to může být někdy v letech 2009 nebo 2010. Samozřejmě by to měl být nějaký symbolický den české nebo americké historie. Třeba 17. listopad příštího roku nebo 4. červenec roku 2010. Přesný termín však záleží na několika okolnostech. Vybrat návrh a poté sochu zhotovit potřebuje nějaký čas. Také se musíme přesně domluvit s magistrátem i s představiteli Prahy 1. Železniční nádraží, před nímž bude socha opět stát, má projít rekonstrukcí a její součástí je také obnova Vrchlického sadů, v nichž bude umístěna.

* Proč se vlastně snažíte o obnovení sochy, která byla stržena skoro před sedmdesáti lety?

Inspirací byl památník Tomáše G. Masaryka, který náš spolek Američtí přátelé České republiky postavil ve Washingtonu v roce 2002. Když přijede delegace z Prahy, jde mu vzdát poctu. A tak mě napadlo, že by bylo dobré, kdyby v Praze bylo něco, co by mělo společný význam pro Američany i Čechy. A Masaryk i Woodrow Wilson jsou přímo spojeni s českou státností.

* Ta symbolika je nepřehlédnutelná...

Oba byli profesori, vůdci národů v čase války, oba měli vize. Ale obnovení Wilsonovy sochy chápou také jako vzdor vůči totalitnímu režimu, který ji nechal strhnout. Nacisté to udělali čtyři dny poté, co v prosinci 1941 vyhlásili Spojeným státům americkým válku. Tahle socha, to je symbol znovuzrození. Fénix vstávající z popela.

* Neřekli vám tady, že pro mnoho Čechů jsou roky 1918, 1928, kdy byla socha vztyčena, a 1941, kdy byla stržena, už příliš vzdálenou historií?

Lidé mohou zapomínat, ale my musíme stavět památníky, které jim to nedovolí.

* Kolik bude projekt stát?

Myslím, že to můžeme pořídít za půl milionu dolarů.

* Kde ty peníze seženete?

Vybereme je. V Houstonu se bude konat 12. listopadu dárcovská večeře, které bude předsedat bývalý prezident George Bush starší. Zúčastní se jí také dva američtí astronauti českého původu: Eugen Cernan, který byl posledním člověkem na Měsíci, a James Lovell, jenž pilotoval proslulé Apollo 13. Málo se ví, že jeho matka byla Češka. Jmenovala se Mašková.

Oslovíme 220 českých organizací

* Jenom na večeři tolik peněz asi nezískáte, že?

Budeme rozesílat přímé žádosti všem Američanům, kteří mají české kořeny. V USA existuje 220 českých organizací – od rybářů přes sokoly až třeba po sběratele známek. Napsal jsem všem, ať mi pošlou seznamy členů. Ty pak oslovím. Stejně jako americké a české firmy.

* Obnovení Wilsonovy sochy je projekt spolku Američtí přátelé České republiky. Jak byste ho přiblížil?

Je to nevýdělečná, nevládní organizace, jejímž cílem je posilovat vztahy mezi Spojenými státy a Českou republikou. Je tam spousta významných krajanů a významných Američanů, kteří třeba ani nemají české předky.

* A jaké máte vy osobně české kořeny?

Můj dědeček, Jan Doubek, pocházel ze Zhořce u Pacova. A moje babička byla z Klenčí pod Čerchovem. Rodina mé matky pocházela z české menšiny v chorvatském Daruvaru, kam přišla z Příbramska.

* Mimochodem, vy sám máte s památníky už své zkušenosti. Stál jste u zrodu slavného Památníku vietnamské války ve Washingtonu. Jak k tomu došlo?

V roce 1969 jsem byl odvelen do Vietnamu. Po návratu jsem vystudoval práva, ale moc mě to neuspokojovalo. Věděl jsem, že veteráni mají problémy, chtěl jsem jim pomáhat, ale nevěděl jsem jak. Jednou jsem zašel na jakési setkání a jeden muž, Jan Scruggs, řekl, že by se měl postavit pomník padlým. Mnozí byli proti, ale já jsem mu nabídl, že do toho půjdu s ním. Díky tomu jsem se naučil shánět peníze, jednat s politiky v Kongresu i s majiteli stavebních firem. Tak jsem pochytil od všeho něco, abych dal památník dohromady.

Regionální mutace | Mladá fronta DNES - Střední Čechy , 21. června 2008